

FISKALE KONSOLIDASIE TUIS, GEOPOLITIEKE RISIKO'S IN BUITELAND

Suid-Afrika Begroting 2026/27: Fiskale Dissipline Bly Prioriteit.

In die laaste week van Februarie het die Minister van Finansies, Enoch Godongwana, Suid-Afrika se 2026/27-Begroting voorgelê met 'n duidelike klem op fiskale dissipline en skuldstabilisering — 'n voortgesette verbintenis tot die konsolidasie van die land se openbare finansies.

Die fiskale raamwerk bly geanker in die stabilisering van staatskuld. Volgens die jongste regeringsramings sal bruto staatskuld na verwagting 'n hoogtepunt van ongeveer 78,9% van BBP bereik, voordat dit geleidelik oor die mediumtermyn afneem namate tekorte vernou en die primêre begrotingsbalans in surplus bly. Alhoewel skuldvlakke steeds verhoog bly, is die verwagte stabilisering 'n belangrike sein vir beleggers en kredietgraderings-agentskappe.

Ekonomiese groeiverwagtings bly beskeie. Die Tesourie voorspel reële BBP-groei van ongeveer 1,6% in 2026, met 'n geleidelike verbetering daarna wat groei nader aan die 2,0%-vlak bring. Volgehoue verbetering in groei sal afhang van voortgesette strukturele hervorming en sterker private-sektor-belegging.

Die Begroting het groot belastingverhogings vermy, ondersteun deur beter-as-verwagte inkomste-invorderings in die afgelope jaar. Die regering het eerder inflasie-aanpassings aan persoonlike inkomstebelasting-skale gemaak, wat beperkte verligting aan huishoudings bied terwyl inkomste-stabiliteit gehandhaaf word. Kleiner aanpassings is aan brandstofheffings en verbruiksbelasting gemaak, terwyl BTW en maatskappybelastingkoerse onveranderd bly.

Aan die bestedingskant prioritiseer die Begroting gematigde bestedingsgroei en verbeterde doeltreffendheid, met 'n voortgesette verskuiwing na infrastruktuurbelegging en groeiversterkende projekte. Die regering het ook sy voorneme bevestig om die openbare sektor se salarisrekening te beperk en die kwaliteit van besteding deur herprioritisering te verbeter.

Oor die algemeen weerspieël die 2026/27-Begroting 'n gebalanseerde en pragmatiese benadering wat die regering se verbintenis tot fiskale konsolidasie versterk terwyl ekonomiese groei deur infrastruktuurbelegging en strukturele hervorming ondersteun word.

POSITIEWE BELEGGINGSOPDATERINGS

Vanuit 'n beleggingsperspektief het die onlangse Begroting 'n paar belangrike opdaterings vir plaaslike beleggers gebied:

- **Belastingvrye Spaarrekeninge (TFSA's):** Die jaarlikse bydrae-limiet is verhoog van R36 000 na R46 000 per jaar.
- **Aftrekkings vir aftreefondse:** Die aftrekbare limiet vir alle aftreefondse is verhoog van R350 000 na R430 000 per jaar.
- **Buitelandse valutatoelae:** Die enkel diskresionêre buitelandse toelae vir individue is verhoog van R1 miljoen na R2 miljoen per jaar. Dit stel paartjies in staat om effektief R4 miljoen per jaar te eksternaliseer voordat boetes gehef word.

HOOGTEPUNTE

Begroting 2026/27: Fiskale Dissipline Behou

- Skuld piek by 78.9% van BBP
- Primêre surplus bly gehandhaaf
- Fokus op infrastruktuur en bestedingseffektiwiteit

Belangrike Beleggings- en Belastingwysigings

- TFSA-limiet verhoog na R46,000 p.j.
- Aftrekkingslimiet vir aftreefondse na R430,000
- Buitelandse toelae verdubbel na R2m per persoon

Voorgestelde CIS-belastinghervorming

- Moontlike skuif na kapitaalbelasting
- Steeds onder konsultasie
- Geen wetgewende wysiging nog nie

VSA-tariewe Heringestel

- Hooggeregshof blokkeer aanvanklike tariewe
- Nuwe universele 15%-tarief ingestel
- 150-dae tydperk vir alternatiewe maatreëls

Midde-Ooste Spanning Eskaleer

- VSA en Israel slaan Iran
- Olie +10%; gas +25%
- Markte wisselvallig, maar fondament bly bepalend

- **Voorgestelde belastingwysigings vir Kollektiewe Beleggingskemas (KBS):** Die Tesourie het 'n hervorming voorgestel wat sou meebring dat alle opbrengste wat deur gewone KBS-fondse en kleinhandel-hedgefondse gegenereer word, as kapitaal in die hande van beleggers belas word, eerder as dat die inkomste sy oorspronklike aard behou.

AMERIKAANSE TARIWE: AF EN

Die Amerikaanse president, Donald Trump, is in Februarie gedwing om sy Liberation Day-tariewe terug te trek nadat die Amerikaanse Hooggeregshof dit ongrondwetlik verklaar het. Trump het aanvanklik 'n federale noodmag-wet (IEEPA) gebruik om tariewe teen Amerikaanse handelsvennote af te dwing, maar 'n meerderheid uitspraak van die hof het dit tersyde gestel.

Hy het egter vinnig 'n leemte onder Artikel 122 van die Trade Act gebruik om 'n nuwe universele 15%-tarief in te stel wat vir 150 dae van krag bly. Terwyl sommige lande netto bevoordeeldes van die nuwe regime is (beide Indië en China het voorheen veel hoër tariewe gehad), staan baie lande — insluitend die VK en Japan — nou verhoogde tariefdruk in die gesig. Alhoewel hierdie tariewe wettiglik slegs vir 150 dae kan bly, gee dit die administrasie tyd om alternatiewe, meer permanente maatreëls te ondersoek.

VSA & ISRAEL VAL IRAN AAN

Geopolitieke spanning in die Midde-Ooste het skerp toegeneem gedurende die laaste naweek van Februarie ná die dood van Iran se Opperleier, Ali Khamenei, in gekoördineerde aanvalle deur die Verenigde State en Israel. Die aanvalle is gevolg deur oproepe van die Amerikaanse president Donald Trump vir politieke verandering in Iran, waarna 'n grootskaalse vergelding deur Teheran gevolg het. Iran het missiele en hommeltuie oor die streek gelanseer en verskeie lande en skepe op belangrike see-roetes geteiken. Die VSA het sy militêre veldtog beskryf as Operation Epic Fury, ná weke se waarskuwings dat militêre optrede sou volg indien Iran nie 'n nuwe kern-ooreenkoms onderhandel nie.

Die eskalasie begin globale energiemarkte raak, met aanvalle op kritieke infrastruktuur in die Golf. Hommeltuigaanvalle het na berig word bedrywighede by Saoedi-Arabië se Ras Tanura-raffinadery ontwrig, terwyl Katar tydelik vloeibare aardgasproduksie gestaak het. Iran het ook skepe gewaarsku teen deurgang deur die Straat van Hormuz — 'n strategiese roete waardeur ongeveer 20% van die wêreld se olie- en gasvoorraad beweeg.

Terwyl globale aandele- en effektemarkte die aanvanklike aanvalle grotendeels afgeskud het, het die verhoogde aanbodrisiko's oliepryse met ongeveer 10% laat styg binne twee dae ná die aanvalle, terwyl aardgaspryse met tot 25% gestyg het — wat kommer oor hoër brandstofkoste en breër inflasiedruk wêreldwyd laat ontstaan.

Hoewel geopolitieke skokke dikwels korttermyn-volatiliteit in finansiële markte veroorsaak, is dit belangrik dat beleggers perspektief behou. Die geskiedenis wys dat markte gewoonlik mettertyd aanpas by geopolitieke gebeure, en dat langtermyn-uitkomstes veel meer deur ekonomiese fundamentele faktore, korporatiewe winste en monetêre beleid gedryf word as deur tydelike ontwrigtings.

Beleggers behoort dus emosionele reaksies op opskrifrisiko te vermy. Die handhawing van 'n goed gediversifiseerde portefeulje en 'n gedissiplineerde beleggingsstrategie bly die doeltreffendste manier om onsekerheid te hanteer. Om by 'n konsekwente proses en langtermyn-doelwitte te hou, is waarskynlik meer voordelig as om markte te probeer lees op grond van geopolitiese ontwikkelinge.

Die inligting en menings in hierdie dokument word in goeder trou opgeteken en is gebaseer op bronne wat as geloofwaardig geag word. Daar word geen verklaring, verbintenis of waarborg van watter aard ook al gegee oor die akkuraatheid en/of volledigheid van sodanige inligting of die korrektheid van sodanige opinies nie. Portfolio Analytics ("Analytics") kan hoegenaamd nie op enige van die voorstelle, vooruitskattings of stellings in hierdie Nuusbrief op enige wyse hoegenaamd aanspreeklik gehou word nie en hoe dit ook al ontstaan het ten opsigte van enige eis, skade, verlies of uitgawes wat direk of indirek gelyk word deur 'n belegger wat handel op die inligting in hierdie dokument vervat nie. Die inligting in hierdie dokument is slegs vir feitelike inligting en bemerkingsdoeleindes en is geen vorm van advies, leiding of aanbeveling nie. Verder, as gevolg van die feit dat Analytics nie as 'n finansiële adviseur optree nie, het Analytics nie 'n finansiële behoefte-ontleding gedoen nie en vertrou op die behoefte-analise wat die belegger se finansiële adviseur uitgevoer het. Analytics beveel aan dat die Belegger veral sorg dat die inligting in hierdie dokument gepas is, gegewe sy doelwitte, finansiële situasie en spesifieke behoeftes, aangesien daar beperkinge kan wees op die toepaslikheid van die advies. Geen waarborg vir beleggingsprestasie of kapitaalbeskerming moet uit die inligting in hierdie dokument afgelei word nie. Portfolio Analytics (Pty) Ltd, FSP is 'n gemagtigde Finansiële Diensteverskaffer. FSP No. 631. Telefoon: (011) 463-9600 Faks: (011) 463-8279. Webwerf: www.analytics.co.za WGA Wealth Group (PTY) Ltd is 'n gemagtigde Finansiële Diensverskaffer. FSP No.49917 Tel: 0823771748 Web: www.wgawealth.co.za

